

Sprawozdanie z działalności
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej
za 2020r.

Sporządziła:
Marta Sudejko

1. Cele i zasady udzielania pomocy

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Ustawa o pomocy społecznej określa:

- zadania w zakresie pomocy społecznej;
- rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania;
- organizację pomocy społecznej;
- zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Natomiast osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. W praktyce oznacza to, że osoby korzystające z pomocy społecznej powinny również zaangażować się w poprawę swojej sytuacji życiowej, np. przy pomocy pracownika socjalnego mogą napisać podanie o pracę i życiorys, który mogą wykorzystać przy aktywnym poszukiwaniu pracy. Spisywane są również kontrakty socjalne. Kontrakt socjalny to umowa wsparcia zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą ubiegającą się o pomoc określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji rodziny. Wskazuje osobie, lub rodzinie kierunki działań, mobilizuje do własnej aktywności, wzmacnia wiarę we własne siły, zapewnia możliwość korzystania z potrzebnego doradztwa oraz pomocy finansowej. Powinien uwzględniać indywidualne potrzeby i predyspozycje klienta. To skuteczny drogowskaz dla osób, które mają problemy ze zorganizowaniem się w życiu codziennym dla osób niezaradnych, które wymagają planu

działania. Nie wszyscy chcą realizować ustalenia zawarte z pracownikiem socjalnym wówczas istnieje możliwość odmówienia pomocy.

Od **1 października 2018 r.** wprowadzono zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej:

1) kryteria dochodowe:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej – w wysokości **701 zł**,
- b) dla osoby w rodzinie – w wysokości **528 zł**;

W praktyce oznacza to tyle, że czteroosobowa rodzina może się ubiegać o pomoc społeczną jeśli ich łączny dochód netto w skali miesiąca nie przekracza kwoty 2 112 zł.

2. Charakterystyka klientów MGOPS w Leśnej

W 2020r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej udzielił wsparcia 258 rodzinom (483 osoby w tych rodzinach). W liczbie tej ujęte zostały wszystkie rodziny, które skorzystały z różnych form pomocy, tj. w postaci zasiłków stałych, okresowych i celowych, a także które otrzymały wyłącznie pomoc w postaci pracy socjalnej.

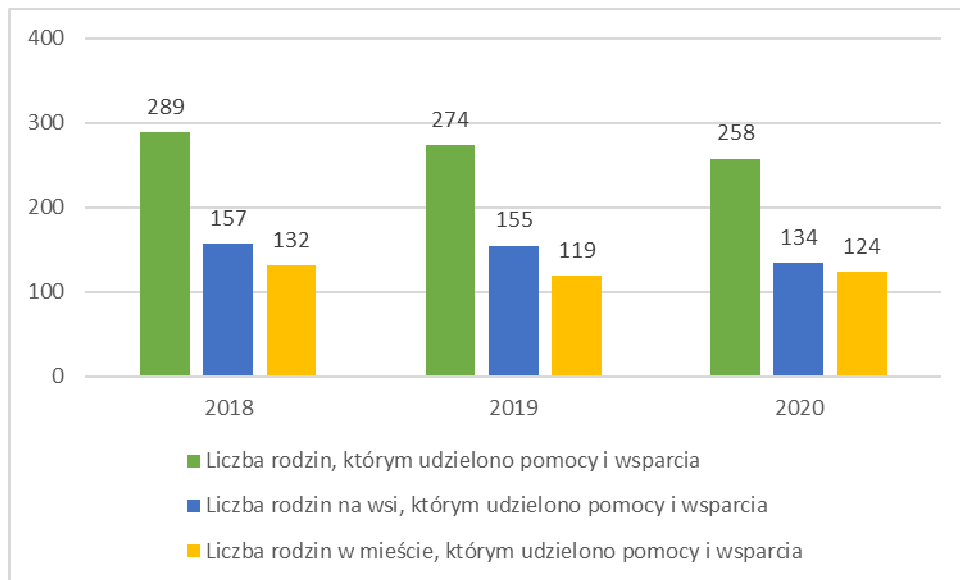
Oznacza to, że,4,94% mieszkańców gminy Leśna jest objętych pomocą społeczną.

Pracownicy socjalni przeprowadzili 910 wywiadów środowiskowych (rodzinnych), które miały na celu rozeznanie środowiska rodzin oczekujących pomocy pod względem sytuacji rodzinnej, zawodowej, materialnej, zdrowotnej i mieszkaniowej oraz w miarę możliwości rozwiązania problemów i pomocy wyjścia z zaistniałej trudnej sytuacji.

Do MGOPS w Leśnej w opisywanym okresie wpłynęło 1 134 wniosków o udzielenie pomocy, wydano 1 274 decyzji.

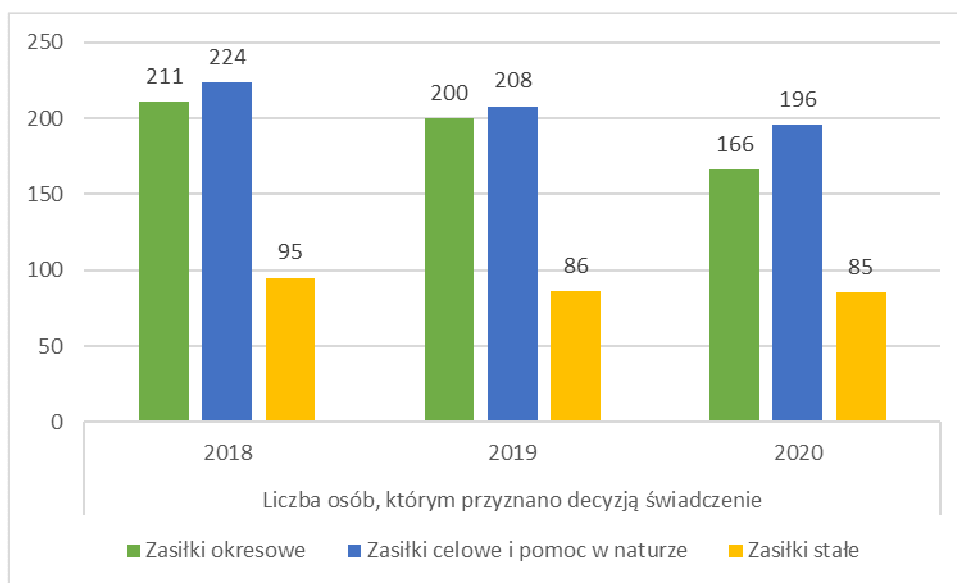
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia (w rozbiciu na miasto i wieś) w latach 2018-2020

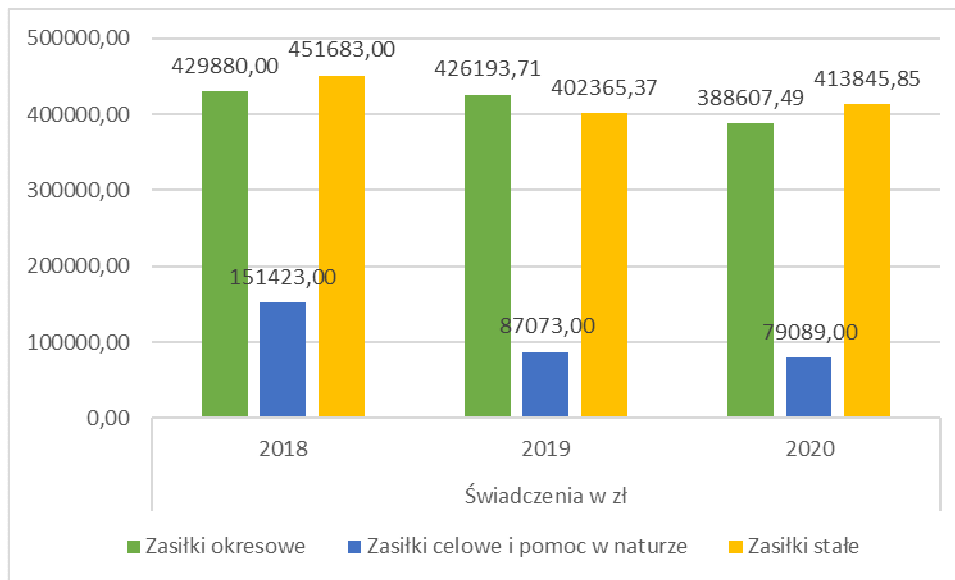
Lata oceny	Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia			
	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	W tym	
			Na wsi	W mieście
2018	581	289	157	132
2019	534	274	155	119
2020	483	258	134	124

W porównaniu do lat ubiegłych nieznacznie spadła liczba osób, którym Ośrodek udzielił wsparcia finansowego.

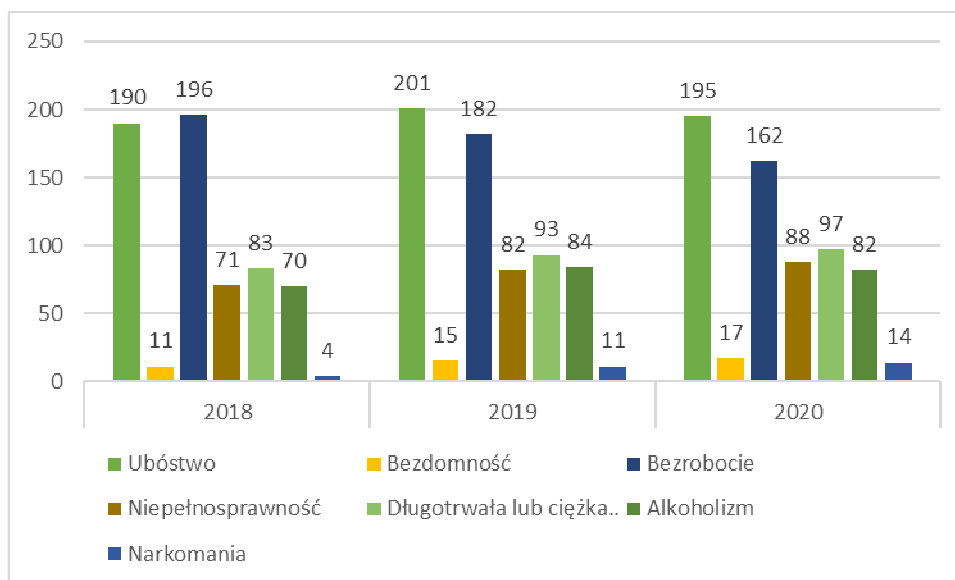
Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie			Kwota świadczeń w zł		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Zasiłki okresowe	211	200	166	429 880,00	426 193,71	388 607,49
Zasiłki celowe i pomoc w naturze	224	208	196	151 423,00	87 073,00	79 089,00
Zasiłki stałe	95	86	85	451 683,00	402 365,37	413 845,85

Powody udzielenia pomocy i wsparcia w latach 2018-2020

Przyczyny korzystania z pomocy	2018			2019			2020		
	Ogółem	W tym		Ogółem	W tym		Ogółem	W tym	
		W mieście	Na wsi		W mieście	Na wsi		W mieście	Na wsi
Ubóstwo	190	88	102	201	93	108	195	100	95
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	11	7	4	15	11	4	17	13	4
Potrzeba ochrony maci...	6	3	3	12	7	5	11	7	4
Bezrobocie	196	81	115	182	71	111	162	70	92
Niepełnosprawność	71	33	38	82	37	45	88	39	39
Długotrwała lub ciężka..	83	39	44	93	52	41	97	52	45
Przemoc w rodzinie	0	0	0	1	1	0	3	2	1
Bezradność w spraw....	43	14	29	43	12	31	41	16	25
Alkoholizm	70	36	34	84	44	40	82	46	36
Narkomania	4	1	3	11	6	5	14	7	7
Zdarzenie losowo	22	18	4	2	1	1	6	4	2
Sytuacja kryzysowa	1	0	1	0	0	0	1	1	0
Kłęska żywiołowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudności po opuszczeniu ZK	7	4	3	3	2	1	3	0	3

W 2020 roku podobnie jak w latach poprzednich dominującym powodem korzystania ze środków pomocy społecznej w Gminie Leśna było bezrobocie, które występuje w 162 rodzinach oraz ubóstwo, które dotyka 195 rodzin. Z uwagi na utrzymujący się wciąż wysoki wskaźnik bezrobocia niezbędne jest podejmowanie działań ukierunkowanych przede wszystkim na zwiększenie szans w znalezieniu zatrudnienia przez osoby borykające się z problemem bezrobocia, nieaktywne zawodowo, zagrożone wykluczeniem społecznym. Poważnym również powodem ubóstwa w Gminie są również niepełnosprawność, występująca w 88 rodzinach oraz długotrwała choroba, która występuje 97 rodzinach. Ubóstwo jest zjawiskiem bardzo negatywnym, które wyraźnie oddziałuje na jakość i poziom życia, a przez to na zadowolenie społeczne. Można wyróżnić wiele przyczyn i rodzajów ubóstwa – dużą bierność, pasywność, która pozwala na utrzymywanie się wyłącznie ze środków pomocy społecznej, bez refleksji o podjęciu próby poprawy własnego losu.

Warto podkreślić, że ze zjawiskiem bezrobocia oraz wspomnianą postawą związane są często patologie społeczne takie jak alkoholizm, które bardzo często współwystępują również z ubóstwem.

Liczby osób i rodzin nie sumują się, bowiem dysfunkcje, z powodu, których pomoc jest przyznawana mogły współwystępować ze sobą.

Udzielana pomoc w tym również wsparcie finansowe w postaci zasiłków stałych, okresowych i celowych (na leki, opał, dofinansowanie zakupu energii elektrycznej i gazu oraz żywności), usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane przez Ośrodek stanowią wsparcie w codziennym życiu.

Podstawowym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej zgodnie z obowiązującym statutem, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb

życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych.

Pomoc udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstania.

Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do Ośrodka Pomocy Społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym.

Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współdziałanie w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów.

W swoich założeniach pomoc społeczna powinna bowiem, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do działań mających na celu usamodzielnienie się oraz integrację ze środowiskiem, choć w praktyce jest to bardzo trudne do osiągnięcia

I. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej wykonuje zadania w zakresie pomocy społecznej w tym:

- zadania własne gminy o charakterze (obowiązkowym i fakultatywnym)
- zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej,
- zadania wynikające z innych ustaw.

Realizacja zadań określonych ustawą o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

1. Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, przysługujących osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności;

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, osobom i rodzinom w szczególności z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawność, ubóstwo i bezrobocie;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, np. dofinansowanie zakupu leków, opału, energii elektrycznej, gazu;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym równolegle z pozostałymi formami wspierania i świadczeniami przyznawanymi klientom. Praca socjalna powinna wzmocnić lub pomóc w odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzyć warunki sprzyjające temu celowi.

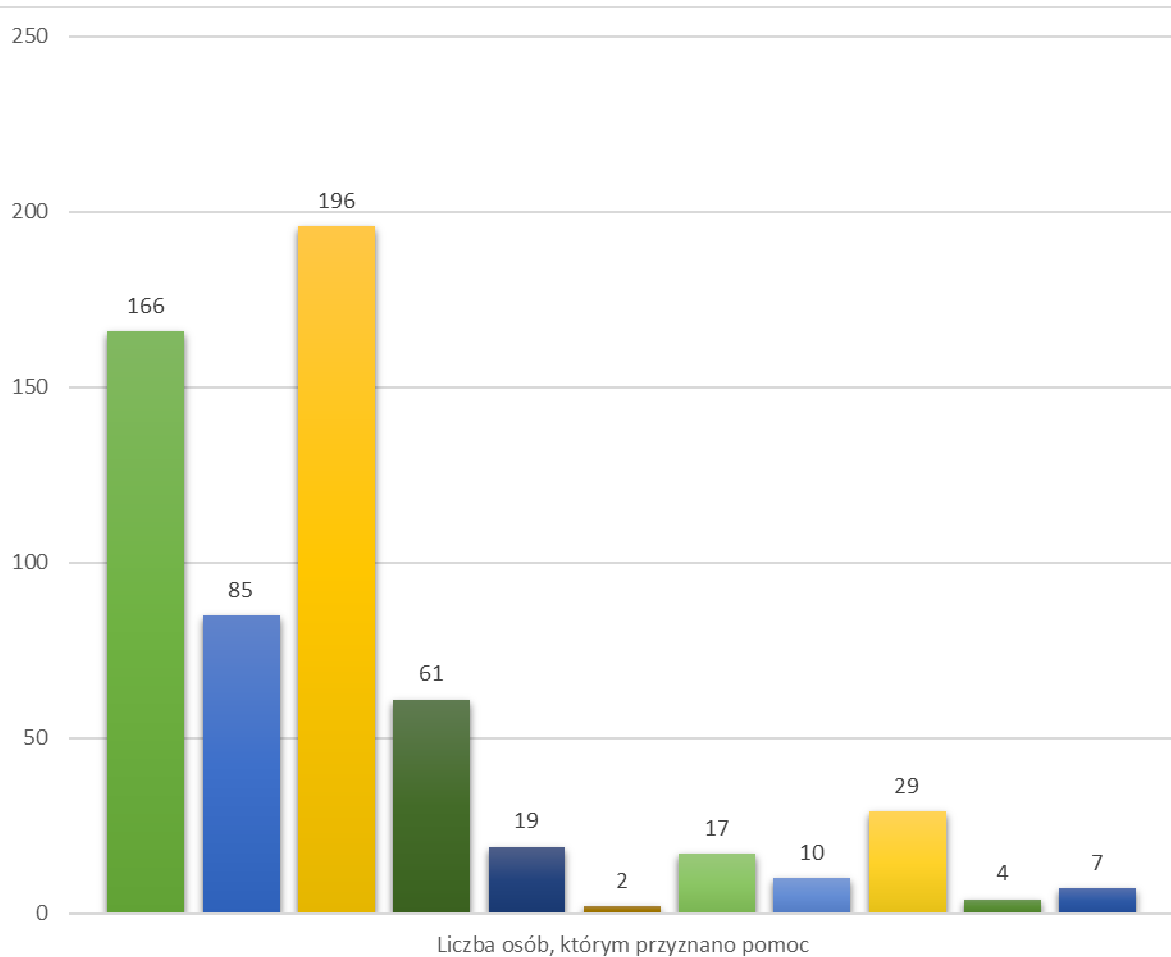
Bardzo często praca socjalna jest jedyną efektywną metodą wsparcia klienta. Niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości. Bywają także sytuacje, że jest konieczna konsultacja specjalistyczna: pedagoga, psychologa lub prawnika, wówczas porady tego typu załatwiamy potrzebującym nieodpłatnie kierując przeważnie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu lub Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Na bieżąco interweniujemy w rodzinach dysfunkcyjnych z problemem nadużywania alkoholu czy problemem przemocy w rodzinie. Są to sytuacje niezmiernie trudne, ale występujące w naszym środowisku gminnym.

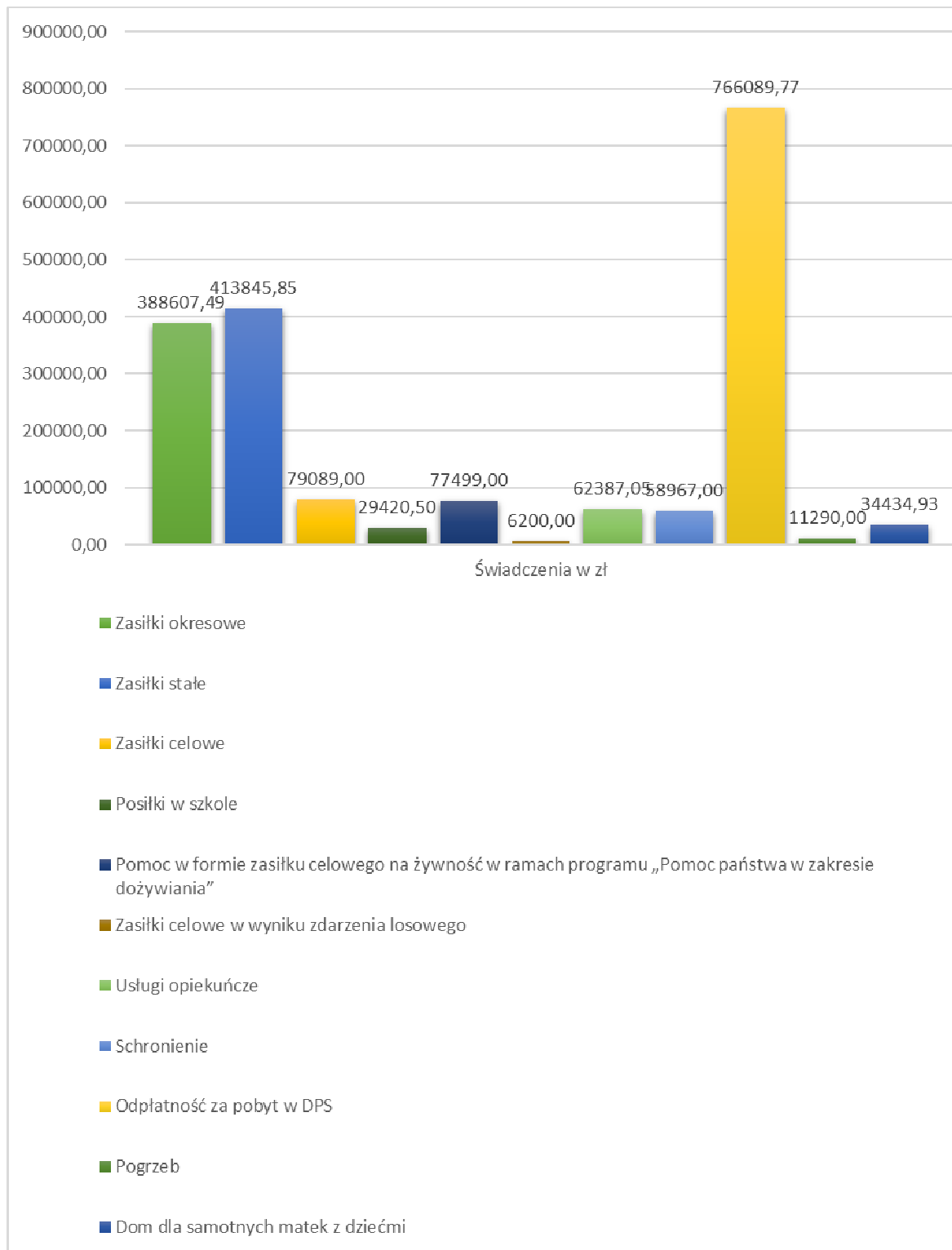
Na bieżąco współpracujemy także ze szkołami na terenie miasta i gminy, pedagogami szkolnymi, Sądem Rejonowym w Lubaniu - Wydział Rodzinny i Nieletnich, kuratorami sądowymi i społecznymi dla dorosłych i dla nieletnich, lekarzami z Praktyk Lekarzy Rodzinnych w Leśnej, Powiatowym Urzędem Pracy w Lubaniu, Komisariatem Policji w Leśnej, oraz innymi instytucjami, których priorytetowym celem działalności jest dobro i pomoc dzieciom i rodzinie.

Zestawienie wybranych zadań własnych gminy w 2020r.

Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano pomoc	Kwota z zł
Zasiłki okresowe	166	388 607,49
Zasiłki stałe	85	413 845,85
Zasiłki celowe	196	79 089,00
Posiłki w szkole	61	29 420,50
Pomoc w formie zasiłku celowego na żywność w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	80	77 499,00
Zasiłki celowe w wyniku zdarzenia losowego	2	6 200,00
Usługi opiekuńcze	17	62 387,05
Schronienie	10	58 967,00
Odpłatność za pobyt w DPS	29	766 089,77
Pogrzeb	4	11 290,00
Dom dla samotnych matek z dziećmi	3	8 411,94

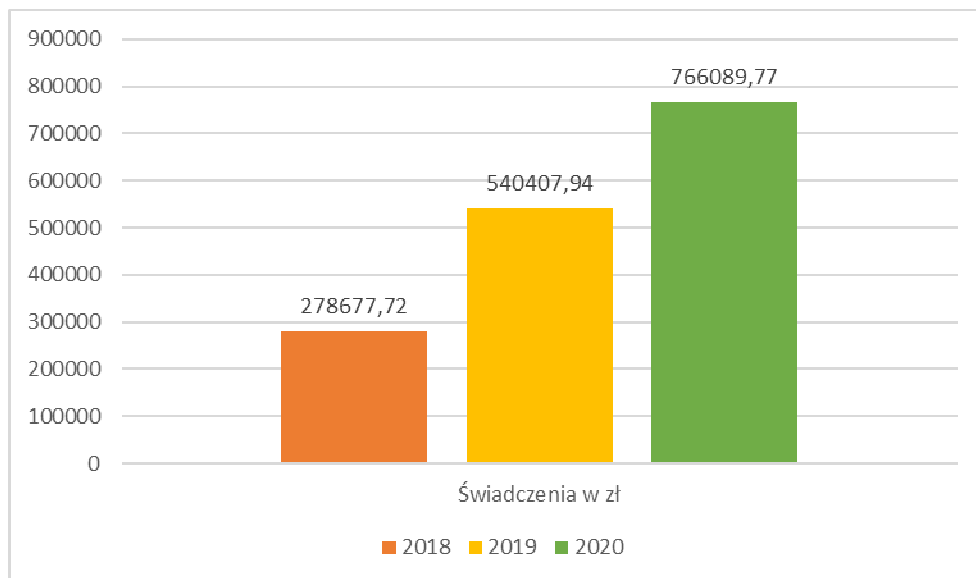
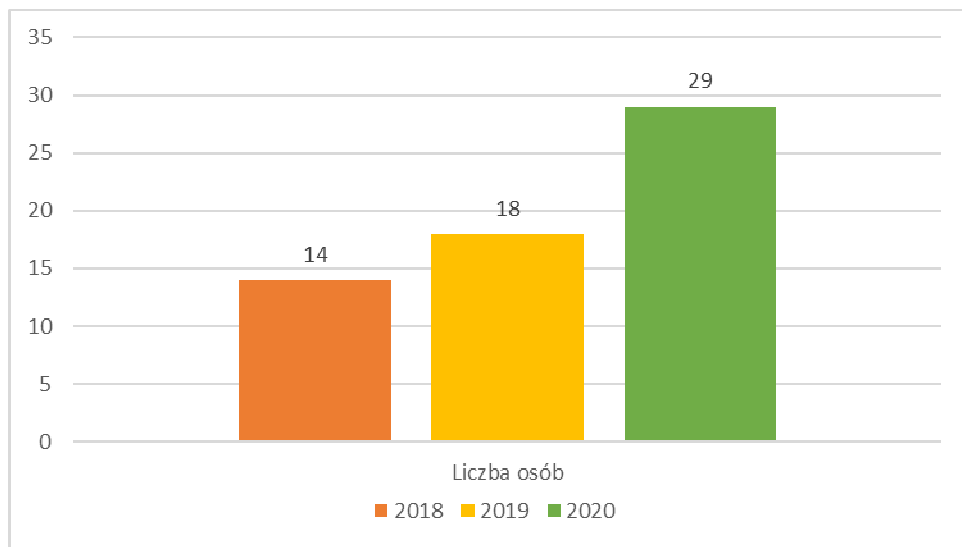
- Zasiłki okresowe
- Zasiłki stałe
- Zasiłki celowe
- Posiłki w szkole
- Pomoc w formie zasiłku celowego na żywność w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- Zasiłki celowe w wyniku zdarzenia losowego
- Usługi opiekuńcze
- Schronienie
- Odpłatność za pobyt w DPS
- Pogrzeb
- Dom dla samotnych matek z dziećmi

Prognozuje się, że liczba osób umieszczanych w domu pomocy będzie stale rosła ma to związek ze starzejącym się społeczeństwem. Również rośnie liczba osób chorych psychicznie, którzy sami nie są w stanie funkcjonować w domu i również muszą zostać umieszczone w Domu Pomocy Społecznej.

Poniższe tabela i wykres przedstawiają dynamikę umieszczania w DPS-ach w latach 2018-2020

	Poszczególne lata		
	2018	2019	2020
Liczba osób	14	18	29
Kwota świadczeń w zł	278 677,72	540 407,94	766 089,77

2. Zadania zlecone gminie

Do zadań zleconych gminie należy m.in:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłóską żywnościową lub ekologiczną;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki opiekunom prawnym.

Zestawienie wybranych zadań zleconych gminy w 2020r.

Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano pomoc	Kwota z zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	3 dzieci	8 199,00
Wynagrodzenie opiekun prawny	3	7 907,00

3. Inne zadania zlecone gminie

Do zadań zleconych gmin w myśl art.7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych należy między innymi wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji. W 2020 roku wydano 13 decyzji administracyjnych przyznających prawo dla ww. świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni.

Łączny koszt realizacji zadania to kwota 1 338,48 zł.

II. Wsparcie rodziny i system pieczy zastępczej

Podstawowym celem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka i ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Bardzo istotne znaczenie w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, odgrywa włączenie do pracy z rodziną asystenta, który towarzyszy jej członkom, niemal na co dzień. Asystent wspiera rodzinę przy wprowadzaniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Występujące w rodzinach dysfunkcje m.in. niestałość emocjonalna, nadpobudliwość, duży opór, agresja sprawiają, że praca z rodzinami staje się bardziej efektywna poprzez włączenie do współpracy wielu służb. Najważniejszym zadaniem systemu wspierania rodziny jest zapobieganie oddzieleniu dziecka od rodziny naturalnej, a gdy znajdzie się w pieczy zastępczej, umożliwienie szybkiego powrotu do rodziny biologicznej.

W MGOPS w Leśnej zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny. W 2020r. asystenci prowadzili pracę z 26 rodzinami, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze. Również z rodzinami zagrożonymi odebraniem dzieci lub rodzinami, w których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej. W związku z rosnącą liczbą rodzin z problemami konieczne będzie zatrudnienie jeszcze jednego asystenta rodziny. W 2020 roku 28 dzieci z Gminy Leśna przebywało

w rodzinach zastępczych i 18 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Koszt utrzymania tych dzieci w pieczy zastępczej to kwota 430 907,88 zł.

Podjęjemy szereg działań na rzecz rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej, nie wszyscy rodzice przebywają na terenie naszej Gminy. Również nie wszyscy rodzice czynią starania o powrót dzieci do rodzin biologicznych. Niewiele jest rodzin, które rokują na powrót dzieci i normalne funkcjonowanie w rodzinie biologicznej. W porównaniu do ubiegłego roku nastąpił wzrost wydatków na utrzymanie dzieci z naszej Gminy w pieczy zastępczej o kwotę 22 933,57 zł. Na różnicę wpływ mają zasady ponoszenia odpłatności. Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- a) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w pierwszym roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej,
- b) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej,
- c) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim i następnym roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Prognozuje się dalszy wzrost wydatków w ramach tego zadania.

1. Dobry Start

Na podstawie art. 187a ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Uchwała Rady Ministrów ustanowiono rządowy program „Dobry start”. W ramach tego programu w 2020 roku MGOPS w Leśnej przyznał i wypłacił 992 świadczenia po 300 zł. Łączny koszt programu to kwota 297 600,00 zł.

III. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

1. Wydatki poniesione na świadczenia rodzinne w 2020r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020r. liczba rodzin uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych to 498.

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami pobierało 244 rodziny. Zasiłki pielęgnacyjne wypłacane były 303 osobom.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020r. wypłacono łącznie 14 967 świadczeń na kwotę 3 779 811,95 zł w tym:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł	Ilość świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
		2019	2019	2020	2020
1.	Zasiłek rodzinny	7 212	824 811,25	6 180	711 853,40
2.	Świadczenie rodzicielskie	303	275 487,30	249	231 270,00
3.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 212	113 730,76	1 181	109 979,63
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	608	120 243,16	525	105 451,08
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	836	89 004,37	696	73 084,78
6.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza	827	56 357,78	824	60 419,87

	miejszem zamieszkania				
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	52	52 000,00	45	45 000,00
8.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	709	38 508,50	592	37 853,59
9.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	24	24 000,00	28	21 215,60
10.	Dodatek z tytułu opieki nad dziećmi w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	32	11 610,09	41	16 207,00

Świadczenia opiekuńcze:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł	Ilość świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
		2019	2019	2020	2020
1.	Świadczenia pielęgnacyjne	684	1 080 329,40	826	1 494 856,00
2.	Zasiłki pielęgnacyjne	3 716	703 043,76	3 637	784 821,00
3.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	174	107 880,00	111	68 400,00
4.	Zasiłki dla opiekuna	97	60 140,00	32	19 400,00

Składki emerytalno-rentowe i zdrowotne od świadczeń opiekuńczych w 2020 roku:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość składek		Kwota składek w zł	
		Składki emerytalno-rentowe	Składki zdrowotne	Składki emerytalno-rentowe	Składki zdrowotne
1.	Świadczenie pielęgnacyjne	619	341	299 336,70	56 189,93
2.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	110	69	18 680,11	3 850,20
3.	Zasiłek dla opiekuna	11	25	1 948,86	1 395,00

W porównaniu z rokiem 2019 nieznacznie spadła liczba osób, którym przyznawane są zasiłki rodzinne, ma to związek przede wszystkim ze wzrostem płacy minimalnej i utrzymującym się kryterium dochodowym uprawniającym do pobierania świadczeń.

Nastąpił natomiast wzrost przyznanych świadczeń pielęgnacyjnych. Jest to spowodowane przyznawaniem świadczeń przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze dla osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, którego niepełnosprawność powstała po ukończeniu 21 roku życia.

2. Charakterystyka i statystyki dotyczące funduszu alimentacyjnego

W 2020r. w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacono 1 302 świadczeń dla 67 wierzycieli na łączną kwotę 549 725,00 zł. Kwota ta jest wyższa w porównaniu do roku ubiegłego o 54 405,00 zł.

W 2020r. komornicy sądowi wyegzekwowali od dłużników i przekazali do tutejszego Ośrodka kwotę: 221 538,47 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej, to o 30 422,12 zł więcej niż w roku poprzednim.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał z budżetu państwa na realizację tego zadania 4 772 397,32 zł.

IV. Świadczenia wychowawcze

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej realizuje zadanie zlecone wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W 2020 roku w ramach świadczeń wychowawczych (500+) wypłacono świadczenia na 1 329 dzieci na łączną kwotę: 8 473 114,61 zł.

Od 1 lipca 2019r. świadczenie przysługuje również na pierwsze dziecko bez kryterium dochodowego. Spowodowało to znaczny wzrost liczby wypłaconych świadczeń. Wydatki w 2020r. w stosunku do roku 2019 wzrosły o kwotę 2 109 034,88 zł.

V. Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Karta wydawana jest bezpłatnie. W 2020 roku wpłynęło 40 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, wydano 130 Kart. Kartę Dużej Rodziny otrzymuje każdy członek rodziny.

VI. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

W 2020 roku wypłacano dodatki mieszkaniowe na podstawie 148 wniosków. Łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych – 121 589,62 zł.

W 2019 roku wypłacono dodatki energetyczne na podstawie 125 wniosków. Łączna kwota wypłaconych dodatków energetycznych – 8 356,05 zł.

Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych i energetycznych także się obniża. W porównaniu z rokiem ubiegłym Ośrodek wypłacił mniej dodatków mieszkaniowych o kwotę 30 668,81 zł, natomiast dodatków energetycznych o kwotę 3 647,46 zł.

VII. Stypendia szkolne

W 2020 roku na realizację pomocy materialnej dla uczniów wydatkowano kwotę 59 701,76 zł. Stypendia szkolne o charakterze socjalnym zostały wypłacone dla 64 uczniów.

W porównaniu do roku 2019 o stypendia szkolne ubiegało się mniej uczniów. Spadek liczby wypłacanych stypendiów związany jest z niskim progiem uprawniającym do tej formy pomocy.

VIII. Klub Senior+

W ramach tego zadania w 2019r. powstało pomieszczenie kuchenne wyposażone w sprzęty, urządzenia i naczynia do przygotowywania i spożywania posiłków, toalety, pokój telewizyjny oraz pomieszczenie ogólnodostępne. Klub Seniora mieści się w budynku Ośrodka Kultury i Sportu w Leśnej.

Miejsce to przeznaczone jest dla grupy osób, powyżej 60. roku życia z terenów Gminy Leśna. To miejsce dla seniorów dla których integracja z rówieśnikami jest bardzo istotną kwestią. W ramach zadania zostało stworzonych 30 miejsc.

Zajęcia z terapeutą odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 10 – 14. W związku z epidemią COVID-19 w 2020r. zajęcia w miesiącach marzec - czerwiec oraz październik - grudzień odbywały się tylko zdalnie.

IX. Kadra Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej

Na dzień 31 grudnia 2020r. Ośrodek zatrudniał 19 osób, w tym 5 pracowników socjalnych, 2 asystentów rodziny, 1 terapeutę zajęciowego, 8 pracowników administracyjno-biurowych, 3 pracowników obsługi, co daje 16.75 etatu.

X. Podsumowanie i potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Całkowita wielkość wydatków MGOPS w Leśnej w 2020 roku.

Rodzaj wydatku	Kwota
Zwalczanie narkomanii	5 130,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	162 853,78
Ochrona zdrowia	1 338,48
Domy Pomocy społecznej	766 089,77
Ośrodki wsparcia	67 379,07
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne	35 213,75
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne	485 186,56
Dodatki mieszkaniowe, energetyczne	130 111,76
Zasiłki stałe	413 845,85
Ośrodki Pomocy Społecznej	1 124 650,55
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	62 387,05
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	106 919,50
Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0
Edukacyjna opieka wychowawcza	59 701,74
Świadczenia wychowawcze 500+	8 544 069,97
Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	4 772 397,32
Karta Dużej Rodziny	344,56
Wsparcie rodziny	306 174,96
Rodzina zastępcza	430 907,88
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	61 435,13
Klub Senior+	16 403,10

Wydatki ogółem: 17 560 130,13 zł

Źródła finansowania:

Dotacja z budżetu państwa: 14 867 029,24 zł

Dotacja z budżetu Gminy: 2 693 100,89 zł.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób potrzebujących w ich wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz podejmowanie działań zmierzających do ich życiowego usamodzielnienia.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

Należy zapewnić finansowanie świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym dotyczących: zapewniania posiłku; wypłacania zasiłków okresowych; wypłacania zasiłków celowych; organizowania usług opiekuńczych (w tym usług specjalistycznych) z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Wymienić należy konieczność kontynuowania prac związanych z utworzeniem mieszkania chronionego będącego w dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej. Mieszkanie wspierane służyć będzie osobom, których stan zdrowia nie pozwala na funkcjonowanie samodzielne w mieszkaniu, jednakże przy wsparciu opiekunki bądź pracownika socjalnego z powodzeniem mogłyby funkcjonować w środowisku lokalnym bez potrzeby umieszczenia w domu pomocy społecznej bądź innej placówce.

Stopniowo zwiększa się w strukturze demograficznej udział osób starszych, co wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowej lub dziennego wsparcia. Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki niż usługi świadczone w domach pomocy społecznej. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki, pozostania jak najdłużej w miejscu

zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do potrzeb odbiorców. Także odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co bardzo obciąża budżet gminy. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług. Zauważalny jest także wzrost liczby rodzin, których członkowie (w tym dzieci) długotrwale chorują lub są osobami z niepełnosprawnościami. Wskazane jest zabezpieczenie środków na usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby i innych przyczyn wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz opiekę higieniczną czy zaleconą przez lekarza pielęgnację. Istnieje też potrzeba rozwoju budownictwa socjalnego - mieszkania chronione lub adaptacji istniejących pomieszczeń w zasobie gminy na pomieszczenia mieszkalne, w celu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych osób o niskich dochodach. Osoby nie posiadające lokalu mieszkalnego stają się osobami bezdomnymi, zmieniają swój status na osobę bezdomną, której gmina nadal ma obowiązek zapewnić schronienie. Zapewnienie tymczasowego pomieszczenia, miejsca w noclegowni, schronisku lub innej placówce, to zadanie własne gminy, a miesięczny koszt pobytu wynosi ok 1 000 zł. Istnieje też konieczność rozszerzenia zakresu pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową o specjalistyczne poradnictwo, tworzenie grup samopomocowych, uruchomienie szkół dla rodziców, organizowanie szkoleń i warsztatów związanych z funkcjonowaniem rodziny i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Konieczne jest utrzymanie liczby asystentów rodziny, a co za tym idzie zwiększenia środków finansowych na działalność asystenta rodziny jako skutecznej formy wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Mimo, iż instytucja asystenta rodziny jest względnie nowa, to jednak potrzeby w tym zakresie są bardzo duże. Prognozy dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietności oraz przemocy w rodzinie, mówią o wzroście liczby takich rodzin. Pojawia się też konieczność stworzenia systemu bezpieczeństwa dla pracowników socjalnych mających kontakt z trudnym klientem i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa przy wykonywaniu indywidualnych zadań przez pracowników. Nowe zadania i zmieniające się regulacje prawne są dla wszystkich pracowników dużym wyzwaniem.